

BO SVERNSTRÖM

Wie het eerst komt

Vertaling Corry van Bree

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.

Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2022 Bo Svernström

Oorspronkelijke titel: *Det man inte ser*

Copyright Nederlandse vertaling: © 2023 HarperCollins Holland

Omslagontwerp: Buro Blikgoed

Omslagbeeld: © Jarrett Kow / Unsplash; © Plainpicture / Suzette Bross

Foto auteur: © Martin Stenmark

Zetwerk: Mat-Zet B.V., Huizen

Druk: ScandBook UAB, Lithuania, met gebruik van 100% groene stroom

ISBN 978 94 027 1146 2

ISBN 978 94 027 6695 0 (e-book)

NUR 305

Eerste druk januari 2023

Originele uitgave verschenen bij Albert Bonniers Förlag, Stockholm, Zweden.

Uitgegeven in de Nederlandse taal door bemiddeling van Bonnier Rights, Stockholm, Zweden.

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC

* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Proloog

November

Jens Rudberg Karlsson keek om zich heen. Een lage stenen muur en een aantal kale bomen omringden het met grind bedekte terrein waar op sommige plekken gras doorheen groeide. Rechts, aan de andere kant van de muur, zag hij een weiland, en links opende zich het akkerlandschap in zachte, golvende heuvels met verwelkte bruine en gele kleuren. Toen hij zich omdraaide, zag hij de grindweg waarover hij zojuist was gereden een dunne lijn langs omheiningen en hekken kronkelen.

De wind joeg over de akkers en door de bomen en voerde een scherpe, vochtige brandlucht met zich mee. Het was niet afkomstig van een houtvuur, maar van door mensen geproduceerde voorwerpen: plastic, rubber en olie. Die geuren verschillen, dacht hij, waarna hij over de weg terugliep, de trap over de omheining nam en het weiland in liep.

Jens Rudberg Karlsson had eerder mooie landschappen gezien die hem niets deden. Als hij al iets van deze natuur vond, dan was het dat Österlen er hier, zo'n tien kilometer bij de kust vandaan, uitzag als alle andere landbouwgebieden.

Hij begreep niet wat het probleem was.

Een paar dagen geleden hadden hier een stuk of vijftig milieuactivisten actiegevoerd om te voorkomen dat de boortoren hier kwam te staan. Ze hadden stenen naar de grindweg gesleept in een poging een barricade op te werpen. De projectleider had de politie ingeschakeld en de activisten waren uiteindelijk een voor een weggevoerd. Er lagen nog steeds een paar met de hand beschreven borden, die in het gras waren achtergebleven. Hij las **BLIJF VAN ONZE HUIZEN AF EN DEZE GROND IS VAN ONS**. Jens schopte tegen een van de borden zodat het een eind wegvloog.

'Dat heeft geen zin,' zei een stem achter hem.

Toen hij zich omdraaide, zag hij een man in neongele werkkleding naar hem toe komen.

‘Urban Larsson,’ zei de man, en hij stak zijn hand uit.

Onder zijn andere arm had hij een veiligheidshelm met gehoorbescherming. Jens had eerder een telefoongesprek met hem gevoerd en wist dat hij de projectleider van de proefboringen was.

Jens keek naar de verschroeide boortoren. De hydraulische slangen staken gebarsten en verwrongen uit het stalen frame. Op één plek was nog een stukje van de rode verf zichtbaar, de rest was weggebrand. Het gras rond de boortoren was verschroeid en zwart.

‘Die vervloekte terroristen,’ zei hij. Daarna beheerste hij zich, dwong zichzelf om vooruit te kijken en naar oplossingen te zoeken, zoals hij altijd deed.

‘Oké, wat doen we nu?’

Urban keek uit over het landschap. ‘We moeten een nieuwe boortoren laten komen en opnieuw beginnen,’ zei hij. ‘Deze is alleen nog schroot. Als we geluk hebben, kunnen we de pijpen nog gebruiken, maar het risico bestaat dat de hitte de verharding aangetast heeft.’

Jens klemde zijn kaken op elkaar. ‘Bestel een nieuwe,’ zei hij. ‘En de politie?’

‘Ik heb met ze gepraat. Ze zeiden dat dit ernstige vernieling is en dat ze –’

‘Geen brandstichting met gevaar voor personen?’ onderbrak Jens hem.

‘Nee, ze hebben alleen de toren in brand gestoken, en omdat die geen cabine heeft...’

Jens draaide zich om en keek naar het weiland. Naast de omheining stond een blauwgeschilderde bouwkeet die niet was aangetast. Hij wilde dat die ook uitgebrand was.

‘Dan hoeven we nergens op te hopen,’ zei hij. ‘De politie heeft de middelen voor zo’n onderzoek niet.’ Hij keek weer naar Urban. ‘Hebben we kunnen boren?’

‘Eén stang heeft een korte schacht van twintig meter geboord.’

‘Ik ga met een beveiligingsbedrijf praten,’ zei Jens.

Hij liep naar het bord en schopte er weer tegen. Een van de hoeken brak af, waardoor er alleen nog VAN ONZE WONINGEN stond. Hij draaide

zich om en keek naar Urban. ‘Ze zitten fout,’ zei hij. ‘We hebben een opsporingsvergunning van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. We hebben verdomme het recht om dit te doen!’

DEEL EEN

Edith

Zaterdag 12 januari

Inspecteur Carl Edson keek vragend naar de twee in burger geklede politieagenten die tegenover hem stonden, Asbjörn Bolander en Ylva Palmquist. Asbjörn schraapte zijn keel en spuugde op de grond, gelukkig met de wind mee, waarna hij antwoord gaf. ‘Waarschijnlijk is hij het, maar het is een verdomd bloedbad in de woning.’

Asbjörn stond met zijn voeten op schouderbreedte uit elkaar. Zijn naar achteren gekamde haar waaide alle kanten op door de zeewind, maar hij deed geen poging om het glad te strijken. In plaats daarvan sloeg hij zijn armen voor zijn brede borstkas over elkaar. Zoals hij daar wijdbeens naast de door de wind geteisterde dennenbomen stond, leek het alsof hij hier thuishoorde.

Asbjörn was inspecteur bij de politie Zuid-Stockholm. Carl en hij hadden afgelopen herfst samengewerkt aan een moordzaak waarbij kinderen betrokken waren. Carl herinnerde zich zowel het onderzoek als Asbjörn met een gevoel van weerzin en was ervan overtuigd dat Asbjörn hetzelfde voelde.

‘Een bloedbad?’ herhaalde Carl. ‘Ben je binnen geweest?’

Asbjörn schudde zijn hoofd. ‘Ik heb het eerste surveillanceteam gesproken dat ter plaatse was.’

Ylva stond met gebogen rug schuin achter haar chef, alsof ze bescherming tegen de wind zocht, en liet haar superieur het gesprek voeren.

‘Hoeveel doden zijn er?’ vroeg Carl. Hij keek naar de grote villa met de gevelverlichting die de witgepleisterde muren verlichtte.

Op weg hiernaartoe had hij een dunne witte sneeuwlaag naast de weg gezien, maar hier lag de grond zwart in de winterduisternis. Waarschijnlijk komt het door de nabijheid van de zee, dacht hij, de sneeuw smelt door de warmte die in het water is opgeslagen. Op de kaart had het geleken alsof het strand minder dan honderd meter bij het huis vandaan lag.

‘Hebben ze dat niet gezegd toen ze belden?’ vroeg Asbjörn.

Carl trok zijn donkerblauwe wollen jas dicht om zich heen, maar voelde de wind recht door zijn kleding gaan. ‘Nee,’ antwoordde hij.

‘Het zijn er drie. En een van hen is waarschijnlijk Jens Rudberg Karlsson.’

Carl knikte. Dat was bijna het enige wat de dienstdoende agent tijdens het telefoontje had gezegd, terwijl Carl samen met zijn dochter Linda op hun gezamenlijke zaterdagavond naar een film had gekeken.

Financieel directeur en vice-CEO Jens Rudberg Karlsson was acht dagen geleden ontvoerd, op het parkeerterrein van het Hagapark ten noorden van Stockholm. Niemand wist wat hij daar had gedaan, zelfs zijn vrouw niet. Het park lag een kilometer bij zijn werk vandaan, dus misschien was hij van plan geweest om een ochtendwandeling te maken op het moment dat hij werd overvallen. Maar dat geloofde Carl niet.

Sindsdien was hij verdwenen, en ze hadden geen enkel spoor van hem gevonden.

De langste ontvoering met een goede afloop had zeventien dagen geduurd, dus acht dagen was vrij kort.

Maar nu was Jens Rudberg Karlsson dus dood.

‘En de anderen?’ vroeg Carl.

‘Die zijn ook dood,’ zei Asbjörn.

‘Ik bedoel of we weten wie het zijn,’ ging Carl onverstaanbaar verder. ‘En wat ze daar deden.’

‘We hebben geen betrouwbare informatie,’ zei Asbjörn. Zijn mondhoeken trokken nog verder naar beneden. ‘Waarschijnlijk zijn het de ontvoerders zelf.’

‘De ontvoerders?’

Asbjörn spuugde weer op de grond, dicht bij Carl deze keer. ‘Ze zijn allebei doodgeschoten. Het lijkt daarbinnen helemaal uit de hand gelopen te zijn. De forensisch arts kan je meer vertellen als je daar belangstelling voor hebt.’

‘Is hij er nog?’ Carl keek om zich heen naar het met grind bedekte erf voor de garage.

Asbjörn schudde zijn hoofd. ‘Zij. Beatrice Lundmark. Ze loopt daar...’ Hij knikte naar een gedaante in de duisternis die met een tas in de hand bukte om het blauw-witte afzetlint te passeren en naar een witte Toyota liep.

‘Als je rent, haal je haar misschien nog in.’ Asbjörn grijnsde.

‘Ik praat later wel met haar,’ zei Carl. ‘Hoever zijn we? Waar zijn we op dit moment mee bezig?’ Hij beet op zijn tong, hoorde zelf dat het klonk alsof hij een verhoor afnam. *Het is niet wat je zegt, maar hoe je het zegt*, hoorde hij zijn ex-vrouw zeggen. Misschien had ze voor één keer een punt. Het enige, in dat geval.

‘Waar we mee bezig zijn?’ herhaalde Asbjörn. ‘De technisch rechercheurs kammen de woning uit... En we hebben twee surveillanceteams die langs de deuren gaan, maar het is hier ’s winters grondig geïsoleerd. De meeste woningen staan leeg en permanente bewoners hadden niets kunnen zien, zelfs als ze de hele avond achter het raam naar buiten hadden gekeken.’

Carl knikte. Asbjörn leek voor de verandering gelijk te hebben.

Ze bevonden zich ten zuiden van Stockholm, enkele tientallen kilometers buiten Nynäshamn, in wat ooit een gebied met vakantiehuisjes was geweest, maar waar nu voornamelijk exclusieve strandwoningen stonden, omringd door hoge omheiningen.

Het verlichte huis waarnaast ze stonden was op zich niet bijzonder opvallend, maar het perceel was enorm groot en lag op de punt van een landtong. De oprit slingerde zich honderden meters door een particulier dennenbos voordat hij het huis bereikte, dat in een hoek bij de zee was gebouwd. ‘Afgelegen’ was een omschrijving die de privacy van het grondstuk bij lange na niet dekte. Het moet een vermogen gekost hebben, dacht Carl.

Hij knikte naar de bewakingscamera die boven de voordeur hing. ‘Hebben we de beelden al bekeken?’

Asbjörn snoof. ‘Dat is alleen maar speelgoed om inbrekers af te schrikken.’

‘Wie woont hier?’

Asbjörn keek hem verbaasd aan. ‘Per Nordin. De CEO.’

‘De baas van Jens?’

‘Yep. Precies. Als ik het goed begrepen heb, is dit zijn zomerverblijf. Asbjörn spuugde een nieuwe klodder uit.

Carl deed een stap opzij. ‘Weet hij...’ begon hij, maar hij maakte zijn zin niet af. Hij beseftte dat dit het verkeerde moment was om vragen over deze samenloop van omstandigheden te stellen en dat Asbjörn de verkeerde persoon was om ze aan te stellen. ‘Wie heeft er alarm geslagen?’ vroeg hij in plaats daarvan.

‘Dat weten we niet. De verbinding werd verbroken en er was hier niemand toen de eerste surveillancewagen arriveerde. Hij is er blijkbaar vandoor gegaan.’

‘Wanneer kwam het telefoontje binnen?’

‘Vlak na acht uur, geloof ik.’

Carl keek op zijn horloge. Het was 21.56 uur. ‘Ik heb geen wegversperingen gezien toen ik hier aankwam.’

Asbjörn verplaatste zijn gewicht naar zijn rechtervoet, terwijl hij zijn hoofd naar voren boog, alsof hij een bokser was. ‘Dat klopt. Daar was het al te laat voor. Er was te veel tijd verstreken.’

‘En de eerste surveillancewagen?’

‘Het team gaf de prioriteit aan het zoeken naar overlevenden.’

‘Maar die vonden ze niet?’

‘Inderdaad.’

‘Ik begrijp...’ Carl wilde iets zeggen over het volgen van de regels maar stopte toen hij vanuit zijn ooghoeken een lange, in het wit geklede man zag die onhandig over het grind naar hen toe rende. Achter hem haastten zich nog twee in overall geklede mannen het huis uit. Carl herkende de man die voorop liep. Het was Lars-Erik Wallquist, het hoofd van de technische recherche.

‘Jezus, Carl!’ brulde hij toen hij bij hen was. ‘Hoorde je niet wat ik zei? Of ben je tegenwoordig ook al volkomen doof?’

Carl schudde zijn hoofd verward. Oók? Wat bedoelde hij daarmee? ‘Wat is er?’ vroeg hij.

‘Er is iemand in het huis.’

Carl trok zijn wenkbrauwen niet-begrijpend op.

‘Levend!’ brulde Lars-Erik.

‘Maar het surveillanceteam heeft geen overlevenden gevonden,’ zei Carl met een blik naar Asbjörn.

‘Ik weet zeker dat er iemand in de kledingkast verstopt zit,’ zei Lars-Erik. ‘Het zou de dader kunnen zijn...’

‘Weet je dat zeker?’ zei Carl.

‘Wat denk je verdomme? Natuurlijk weet ik het niet zeker, maar ik ben niet van plan om het uit te zoeken en een kogel in mijn maag te krijgen. Je moet iemand naar binnen sturen.’ Hij wreef met zijn hand over zijn dikke buik.

Carl keek weer naar Asbjörn en Ylva. Hij vermoedde dat een heel arrestatieteam de woning zou bestormen als hij Asbjörn erbij betrokken, en dat wilde hij niet. Hij hield niet van buitensporig geweld.

‘Ik ga naar binnen,’ zei hij berustend. Hij draaide zich naar Ylva om. ‘Wil jij kijken of er een kogelvrij vest in een van de auto’s ligt?’

Ylva rende naar de dichtstbijzijnde auto en kwam met twee vesten terug.

‘Hier,’ zei ze, en ze gaf een van de vesten aan Carl.

Hij keek haar vragend aan.

‘Ik ga mee,’ zei ze.

‘Nee, dat doe je niet.’

‘Volgens formulier 1A van het handboek moet je minstens met twee personen naar binnen,’ zei ze. ‘Je mag nooit alleen een pand betreden.’

Carl zuchtte en keek naar hoe ze het vest dichtknoopte en het magazijn van haar dienstwapen controleerde, waarna hij zijn eigen vest met veel moeite aantrok. Het paste slecht over zijn jas.

Lars-Erik haalde een notitieboekje met een schets van het huis tevoorschijn. ‘De bovenverdieping bestaat uit een zitkamer, twee kleine slaapkamers, een badkamer en een grote slaapkamer op het noorden,’ zei hij terwijl hij met zijn dikke vinger wees. ‘De kledingkast is rechts. En loop verdomme langs de muren. Niet in het midden. Kijk, zo zijn wij gelopen.’ Hij wees naar de stippellijn die hij op de schets had getekend.

‘Doen we,’ zei Carl.

Lars-Erik keek sceptisch naar hem en streek met zijn hand over zijn kin. ‘Doe voorzichtig,’ zei hij op ongewoon vriendelijke toon.

Hij liep voor Ylva uit naar het huis. Het geluid van hun voetstappen op het grind klonk belachelijk hard, vond hij, waarna hij besepte dat alle geluiden om hen heen – de wind die door de dennen ruiste, de golven die het strand onder het huis op rolden – onnatuurlijk luid waren. Daarnaast was hij zich plotseling intens bewust van de geur van de zee, die uit zee-wier en algen bestond.

Hij besepte dat het kwam doordat hij bang was. Hij had het eerder meegemaakt, zoals die keer dat hij een eland had aangereden of die keer dat zijn vijfjarige dochtertje met haar fiets was gevallen en haar gezicht de stoeprand had geraakt. Alle zintuigen verscherpten, waardoor de omgeving helderder en duidelijker leek en het was alsof de tijd langzamer verstreek, zodat hij meer ruimte kreeg om na te denken en zich voor te bereiden op wat hem te wachten stond.

Carl liep de buitentrapp op en bleef in de deuropening staan. Hij aarzelde niet door wat hij zag, want afgezien van een paar schoenafdrukken op de lichte plavuizen vloer was het een volkomen normale hal. Hij deinsde terug door de geur, de vertrouwde zoetige, metaalachtige geur van bloed die hem tegemoetsloeg.

Hij liep voorzichtig naar binnen.

‘De lichamen liggen op de trap en op de bovenverdieping,’ fluisterde Ylva achter hem.

Carl schoof langs de muur door de hal, raakte een van de schilderijen die op een rij aan de muur hingen en passeerde een lege slaapkamer aan de linkerkant. Na nog een paar stappen zag hij de keuken aan de rechterkant. Het aanrecht en de keukentafel stonden vol met vieze vaat, etensresten en stapels pizzadozen. De bovenste dozen waren niet geopend en leken vers. Boven op het deksel stond met grote letters TOSCANA PIZZERIA met daaronder een telefoonnummer.

De zitkamer grensde aan de open keuken en was net zo chaotisch: kleding, vieze borden, meerdere pizzadozen en lege frisdrankblikjes lagen op de bank en op de lage salontafel.

Ylva raakte zachtjes zijn arm aan. Ze knikte naar een verlichte trap van glas en roestvrij staal. Toen Carl dichterbij kwam, zag hij het lichaam.

Helemaal bovenaan de trap lag een blonde jongeman op zijn buik. Het bloed was over de doorzichtige traptreden gestroomd en vervolgens gestold. De rode vlekken en stroompjes werden van onderaf verlicht door de ingebouwde lampen van de trap.

Carl boog zich over het lichaam heen. Twee duidelijke uitgangswonden in de rug en de nek waren zichtbaar door het groene windjack. De man was de trap op gelopen, dacht Carl, in de richting van degene die op hem had geschoten. Hij was dus niet voor hem gevlucht.

Hij liep verder naar de bovenverdieping. Het tweede lichaam lag ruim een meter achter de trap. Hij zag dat dit eveneens een jongeman was, met donker haar, baardstoppels en een mager gezicht met weke trekken. Hij was ook vanaf de voorkant beschoten, alsof hij naar de schutter toe was gelopen. Toen Carl zich over het gezicht boog, zag hij dat de helft van het linkeroor was weggeschoten. De ogen waren open en de man staaarde met een lege blik naar de televisie, die zwijgend beelden produceerde in de chic ingerichte kamer, waarvan de buitenmuur was voorzien van een panoramaraam dat uitkeek op de zee en de winterduisternis.

Carl keek om zich heen. Op de vloer lagen kleine genummerde witte briefjes. Waarschijnlijk zijn dit de plekken waar de technisch rechercheurs patroonhulzen hebben gevonden, dacht hij, voordat Lars-Erik hen dwong om naar buiten te gaan.

Ylva knikte naar een halfopen deur aan de linkerkant. Carl liep voorzichtig langs de muur en bleef voor de deur staan. Toen Ylva aanstalten maakte om hem te passeren, schudde hij zwijgend zijn hoofd. Hij boog zich naar voren en keek snel de kamer in, voordat hij zich weer terugtrok. Er gebeurde niets en hij had niets zien bewegen. Het enige geluid was het monotone schuren van de golven die het strand op spoelden. Heel even dacht hij dat Lars-Erik zich had vergist en een ander geluid had gehoord, zoals een tak die tegen de woning schraapte of een muis die door de spouw rende.

Hij haalde diep adem, gebaarde naar Ylva dat ze hem moest volgen en liep de kamer in.

Het was een grote slaapkamer, die baadde in het licht van plafondlampen en twee werkklampen van de technisch rechercheurs. Recht voor hem

stond een bureau dat zo naar het raam was gekeerd dat het uitzicht op zee bood. Rechts, tegen de achterste muur, stond een enorm tweepersoonsbed. Het derde lijk lag dwars over het bed op zijn buik met zijn hoofd naar de kastenwand die Lars-Erik op zijn schets had laten zien. De deuren die zich het dichtst bij het bed bevonden zaten vol bloedspatten. Zelfs op het plafond waren duidelijke donkerrode vlekken te zien. Carl kwam voorzichtig dichterbij. De handen van de man waren met kabelbinders op zijn rug vastgebonden en zijn hoofd was schuin naar achteren gebogen zodat zijn gezicht naar hen toe was gekeerd. De ogen staarden recht naar Carl. Hij herkende de man van de talloze foto's die hij de afgelopen dagen had gezien.

Dit was de ontvoerde Jens Rudberg Karlsson.

Carl had al veel gruwelijks gezien aan de muren met foto's van plattens delict. Oude, rottende lijken in vakantiehuisjes, slordige moorden die in dronken buien met hamers waren gepleegd, en één keer een arme drommel wiens schedel in een bankschroef was verbrijzeld. Toch voelde hij een intens afgrijzen toen hij de snee in de keel zag, waardoor het witachtige kraakbeen van de luchtpijp, de twee grote halsslagaders en de witte wervelkolom erachter zichtbaar waren. Hij had altijd een hekel gehad aan snijwapens. Hij had moeite met opengesneden lichamen, waarvan de binnenkant zichtbaar was.

Ylva gaf hem een por en knikte naar de kledingkast. Ze had haar wapen geheven, klaar om te schieten. Hij hief zijn eigen pistool eveneens.

'Politie!' riep hij. 'Kom naar buiten! Langzaam en met je handen in je nek!'

Er gebeurde niets, maar Carl hoorde een beweging achter de deuren die zich het dichtst bij het bed bevonden. Kleerhangers en kleding ritselden, en iemand haalde kort en gestrest adem. Stap voor stap liep hij voorzichtig naar de deuren toe. Hij strekte zijn linkerhand, keek naar Ylva, die knikte dat ze er klaar voor was, en trok de deur vervolgens snel open.

De gil kwam zo plotseling en was zo hard dat Carl naar achteren tuimelde en bijna op het bed en het dode lichaam viel.

'Jezus!' riep hij, terwijl hij probeerde zijn evenwicht terug te krijgen.

'Stil! Handen in je nek! Nu!' schreeuwde Ylva.

Een vrouw in een lichtblauw gewatteerd jasje hield haar armen om zichzelf heen geslagen. Ze zat onder het bloed: het blonde haar, het jasje, de lichte spijkerbroek, alles was bedekt met bruinrood, geronnen bloed. Telkens bleef ze schreeuwend dezelfde woorden herhalen.

‘Vermoord me niet vermoord me niet vermoord me niet...’